

Első fejezet - A helyes nevelés

Férfiak és nők által a legszebb felvállalt munka a fiatalok gondolkozásának formálása. Az ifjúság nevelésére a legnagyobb gondot kell fordítani, hogy olyan változatos képzést kapjanak, amellyel az elme magasztos és nemes erői életre hívhatók. Bizonyos, hogy az olyan szülők és iskolai tanítók alkalmatlanok a gyermekek helyes nevelésére, akik nem tanulták meg az önuralom, a béketűrés, a gyengédség és a szeretet leckéit. Szülők, gyermekfelügyelők, tanítók - milyen fontos a ti helyetek és munkátok! Nagyon kevesen értik igazán, melyek a lélek legfontosabb szükségletei és hogyan kell az ifjú fejlődő értelmét, érlelődő gondolkozását és érzelmeit irányítani. {FE 15.1}

Rendelt ideje van a gyermekek nevelésének, az ifjúság oktatásának és nagyon fontos, hogy az iskola mindkettőt nagymértékben együtt végezze. A gyermekeket lehet akár a bűn, akár az igazság szolgálatára nevelni. A fiatal mind világi, mind hitbeli életre történő, korai nevelése jellemformáló erővel hat. Salamon ezt mondja: „Tanítsd a gyermeket az ő útjának módja szerint; még mikor megvénhedik is, el nem távozik attól”. (Péld 22:6) Ez határozott beszéd. Az útmutatás, amit Salamon meghagyott nekünk, az irányítás, a tanítás és a fejlesztés. Azért, hogy a szülők és tanítók így járassanak el, nekik maguknak kell megérteniük az „utat”, amelyen a gyermeknek járnia kell. Ez többet jelent, mint pusztán könyvek ismeretét. Magába foglal mindent, amely jó, erényes, igaz és szent. Felöleli a mértékletesség, istenfélelem, a testvéri, az Isten és egymás iránti szeretet gyakorlását. E cél elérése érdekében a gyermekek testi, szellemi, erkölcsi és hitbeli nevelése figyelmet kell, hogy kapjon. {FE 15.2}

Az otthoni és az iskolai gyermeknevelés nem lehet az oktalan állat szoktatásához hasonló, mert a gyermeknek értelmes akarata van, amelyet irányítani kell, hogy uralkodjon erőin. Az oktalan állatot be kell tanítani, mivel nincs értelme és lelke. Az emberi elmét azonban önuralomra kell tanítani. Úgy kell nevelni, hogy uralja az egész emberi lényt, amíg az állatokat gazdájuk irányítja és tanítja, hogy alázzák meg magukat előtte. Az állat részére a gazdája gondolkodást, ítéletet és akaratot jelent. Egy gyermeket is lehet úgy „idomítani” mint egy vadat, hogy ne legyen akarata. Még a személyisége is beolvadhat kiképző felügyelője személyiségébe. Akarata, minden szándéka és célja alávethető tanítója akaratának. {FE 15.3}

Az így nevelt gyermekben nem lesz teljes az erkölcsi energia és a személyes felelősség. Nem arra nevelték, hogy értelmes meggyőződésből és alapelvekre támaszkodva cselekedjék. Akaratát mások akarata irányította és az elme nem kap arra való hívást, hogy gyakorlás által tágabb látásmódja legyen és erősödjön. Nem irányították és fegyelmezték sajátos lelki alkatának és képességeinek megfelelően, hogy a szükség idején kibontakoztassa legerősebb talentumait. A tanítók ne álljanak itt meg, hanem fordítsanak különös figyelmet a gyengébb képességek fejlesztésére, hogy a gyermek mindegyiket tudja használni, erőről-erőre jusson és hogy az elme megfelelően arányossá válhasson. {FE 16.1}

Sok családból való gyermek, amíg fegyelmezés alatt áll, jól neveltnek látszik, azonban amikor az őt fogva tartó, szabályokat adó rendszer összeomlik, látszólag nem képes az önálló gondolkozásra, cselekvésre és döntésre. E gyermek oly sokáig volt vasfegyelem alatt, amikor nem engedték saját gondolkozásra és cselekvésre azon dolgokban, amelyre nagy szüksége lett volna, hogy nincs önbizalma saját ítélete szerint cselekedni és önálló véleményt formálni. Amikor pedig elhagyja a családi házat, hogy önállóan éljen, mások ítélete könnyen helytelen irányba vezet. Nincs kiformálódott jelleme. Nem volt saját ítéletére utalva olyan gyorsan és mértékben, amennyire lehetséges lett volna és így a gondolkozása nem fejlődött ki és erősödött meg megfelelően. Oly sokáig és teljes mértékben irányították őt szülei, hogy teljesen rájuk támaszkodott. Számára a szülei jelentik a gondolkodást és az ítéletet. {FE 16.2}

Másrészt nem ajánlott, hogy a fiatalok a szülei és tanítóik ítéletétől függetlenül gondolkodjanak és cselekedjenek. A gyermekeket meg kell tanítani arra, hogy becsüeljék a tapasztaltak ítéletét valamint arra, hogy szülei és tanítóik vezessék őket. Kapjanak olyan nevelést, hogy gondolataikat vessék össze szülei és tanítóik gondolataival és véleményével és kapjanak olyan útbaigazítást, hogy lássák meg: érdemes megszívlelni tanácsaik helyénvalóságát. Azután pedig, amikor útkjára bocsátják őket a vezető kezek, jellemük nem olyan lesz, mint a szél ingatta nádszál. {FE 17.1}

A fiatalok szigorú nevelése, anélkül, hogy megfelelő módon, önálló, saját képességük és lelki alkatuk szerinti

gondolkozási és cselekvési útmutatást adnánk nekik, hogy ezen eszközökkel fejlődhessen gondolkozásuk, önbecsülésük és saját teljesítőképességükbe vetett önbizalmuk, mindig olyan embereket formál, akik gyenge szellemi képességekkel és erkölcsi erővel rendelkeznek. Amikor arra kerül a sor, hogy önálló cselekvéssel megállják helyüket a világban, kiderül, hogy olyan képzést kaptak, ahogyan egy oktalan állat betanítanak és nem nevelést. Akaratukat nem vezették, hanem a szülők és nevelők kemény fegyelmezése behódolásra kényszerítette. {FE 17.2}

Azok a szülők és nevelők, akik azzal dicsekednek, hogy teljesen irányítják a gondjaikra bízott gyermekek gondolkozását és akaratát, abbahagynák dicsekvésüket, ha látnák azok jövőjét, akiket így, erőszakkal és megfélemlítéssel engedelmességre szorítottak. Az ilyen fiatalok csaknem teljesen készületlenek, hogy részt vállaljanak az élet súlyos terheiből. Amikor már nem állnak szüleik és tanítóik felügyelete alatt, hanem arra kényszerülnek, hogy önállóan gondolkozzanak és cselekedjenek, akkor majdnem bizonyos, hogy helytelen úton indulnak el és engednek a kísértés hatalmának. Nem lesz életük sikeres és hasonló hiányosságok láthatók hitéletükben is. Ha a gyermekek és ifjak tanítói előre látnák helytelen nevelésük következményeit, akkor változtatnának nevelési terveiken. Az olyan tanítók, akik örömet lelik abban, hogy csaknem teljesen uralkodnak tanulóik akaratán nem a legsikeresebb nevelők, bár a pillanatnyi látszat hízelgő módon mellettük szól. {FE 17.3}

Sohasem volt Isten szándéka, hogy egy ember gondolkozása teljesen egy másik uralma alatt álljon. Rettenetes felelősséget vállalnak magukra, akik azért tesznek erőfeszítéseket, hogy diákjaik személyisége beolvadjon az övékébe és gondolatvilág, akarat és lelkiismeret legyenek helyettük. Az ilyen diákok, bizonyos helyzetekben, jól betanított katonáknak látszanak. Amikor azonban a kényszer megszűnik, akkor jól látható lesz, hogy hiányzik belőlük a bennük élő, szilárd alapelvekből fakadó önálló cselekvés. Azok a leghasznosabb és mindig eredményes tanítók, akiknek célja tanítványaik ránevelése arra, hogy lássák és tapasztalják meg a magukban rejlő képességeiket, azért hogy szilárd elveken álló férfiakká és nőkké váljanak, akik az élet bármilyen helyzetében megállják helyüket. Munkájuk, a felületes megfigyelő számára lehet, hogy nem látszik a legelőnyösebbnek és fáradozásait nem értékeli oly nagyra, mint azon tanítóét, aki teljes tekintélyével uralma alatt tartja tanítványai gondolkozását és akaratát, azonban diákjai jövője e helyesebb nevelési terv gyümölcseit bizonyítja. {FE 18.1}

Veszély rejlik abban, hogy a szülők és a tanítók is túl sokat parancsolgatnak és dirigálnak, miközben nem építenek ki megfelelő jó viszonyt gyermekeikkel és diákjaikkal. Gyakran túlságosan távolságtartók, tekintélyüket rideg, barátságtalan módon gyakorolják, amely nem nyerheti meg a gyermekek és diákok szívét. Ha szorosan maguk köré gyűjtik a gyermekeket, kimutatnák szeretetüket, kifejeznék, hogy érdekli őket a gyermekek minden erőfeszítése, még a játékaik is, sőt még gyermekké is válnának e gyermekek között, nagyon boldoggá tennék őket, megnyernék szeretetüket és bizalmukat. A gyermekek pedig hamarabb tisztelnék és szeretnék szüleik és tanítóik tekintélyét. {FE 18.2}

A tanító szokásait és alapelveit tartjuk még a szakmai képzettségénél is fontosabbnak. Ha őszinte keresztény, akkor érezni fogja, hogy tanulóinak testi, szellemi, erkölcsi és lelki nevelését egyaránt szívéen kell viselnie. Jó befolyása érdekében teljes önuralommal kell rendelkeznie önmaga felett és szívét nagyon hasza át az irántuk érzett szeretet, amely tekintetében, szavaiban és tetteiben láthatóvá válik. Szilárd jellemű legyen, és akkor tudja formálni diákjai gondolkozását és tantárgyi ismeretekre is akkor tudja őket tanítani. Ha életkoruk korai szakaszában kapnak nevelést, akkor ez általában az ifjak jellemét egy életen át formálja. Akik fiatalokkal foglalkoznak, nagyon gondosan keltsék életre a szellemi-lelki értékeket, hogy aztán ennél is jobban tudják, hogyan kell e képességeket a legnagyobb haszonnal forgatni. {FE 19.1}

Tantermekbe való bezártság

Oktatási rendszerünk nemzedékek óta az egészségre, sőt magára az életre is káros hatással van. Sok fiatal gyermek naponta öt órát tölt rosszul szellőztetett tantermekben, melyek még csak nem is elég nagyok az egészséges bent tartózkodásra. Az ilyen termek levegője megromlik és a felhasználó tüdő számára rövidesen ártalmassá válik. Gyenge izomzatú kezű és lábú kisgyermeket, akiknek még az agyuk sem elég fejlett, ilyen tantermekben tartunk bent – a kárukra. Közülük sokban, amúgy is alig pislákol az élet. A mindennapos iskolai bezártság idegessé és betegessé teszi őket. Testileg fejletlenek, mivel idegrendszerük kimerült állapotban van.

Amikor aztán életük kialszik, a szülők és tanítók nem gondolják meg, hogy közvetlenül nekik is közük volt az élet kis szikrája kioltásához. Amikor a gyermekek sírjánál állnak, a bánatos szülők gyászukat úgy tekintik, mintha az eset a Gondviselés különleges rendelkezése volna, holott menthetetlen tudatlanságukkal tették tönkre gyermekeik életét. Istenkáromlásnak számít, ha a gyermekek halálát ekkor Istentől valónak tulajdonítják. Isten akarata az volt, hogy e gyermekek éljenek, kapjanak fegyelmezést, hogy nagyszerű jellemmel Őt dicsőítsék a világban és majd egy jobb világban is Őt magasztalják. {FE 19.2}

A szülők és tanítók, amikor felvállalják e gyermekek nevelésének a felelősségét, nem érzik át, hogy Isten előtt elszámoltathatók abban, hogy meg kell ismerniük az emberi test és szervezet működését, hogy gyermekeik és diákjaik testével úgy bánjanak, hogy azok életét és egészségét meg tudják őrizni. Gyermekek ezrei hálnak meg szüleik és tanítók tudatlansága miatt. Anyák órákat töltenek felesleges munkával, hogy saját és gyermekeik ruháit mások előtti megjelenésre hivalkodóvá tegyék, majd pedig azzal érvelnek, hogy nincs idejük beszerezni és alaposabban tanulmányozni a gyermekek egészséges életéhez szükséges információkat. Kevésbé érzik megterhelőnek, ha a gyermekek testét orvosokra bízják. Azért, hogy a divattal és szokásokkal összhangban legyenek, sok szülő áldozta már fel gyermeke egészségét és életét. {FE 20.1}

A csodálatos emberi szervezettel, csontokkal, izmokkal, a gyomorral, a májjal, a belekkel, a szívvel, a bőrpórusokkal való megismerkedés, hogyan függ egyik szerv a másiktól, hogy az egész szervezet egészségesen működjön és ennek megértése – ez olyan tanulmány, amely a legtöbb anyát nem érdekli. Semmit nem tudnak arról, hogy a test milyen befolyással van az elme és az elme a test működésére. Úgy tűnik azt sem értik, hogy az értelem a végezt a Végtelenhez kapcsolja. A test minden szerve az agy szolgálatára lett teremtve. Az elme a test központja. A gyermekeknek megengedik, hogy húst, fűszeres ételeket, vajot, sajtot, disznóhúst, zsíros kalácsféléket és általában fűszeres ételeket egyenek. Azt is megengedik, hogy rendszertelenül étkezzenek és étkezések között egészségtelen ételeket nassoljanak. Mindez aztán megzavarják a gyomrot, természetellenesen izgalomba hozzák az idegeket és gyengítik a szellemi képességeket. A szülők nem ébrednek arra a tényre, hogy amit vetnek, betegséget és halált fog kiváltani. {FE 20.2}

Sok gyermeknek azzal ment tönkre az élete, hogy szellemi képességeiket túlfeszítik és közben testük erősítését elhanyagolják. Sokan haltak meg gyermekkorban, mivel meggondolatlan szüleik és iskolai tanítók hízélgéssel vagy megfélemlítéssel tanulásra kényszerítették e fiatal lelkeket, amikor még túl fiatalok voltak, hogy iskolába járjanak. Az iskolai órák értelmüket túlterhelte, amikor még nem lett volna szabad és vissza kellett volna tartani őket addig, amíg elég erős testalkatúvá nem válnak a szellemi terhelés elviseléséhez. A kicsiny gyermekeket engedni kell, hogy olyan szabadon futkározzanak a szabad levegőn, mint a kisbárányok. Legyenek szabadok, boldogok és kapják meg a legkedvezőbb lehetőségeket, hogy erős testalkatúvá válhassanak. {FE 21.1}

8-10 éves korig csak a szülőknek volna szabad gyermekeiket nevelni. Amint a gyermekek meg tudja érteni, a szülők nyissák meg előttük Isten nagyszerű „természet-könyvét”. Az anya ne törődjön annyit a ház belső részének tárgyaival és ruhája mások előtt vonzóvá tételével, hanem találjon időt gyermeke és önmaga lelkében a rügyező fák és nyíló virágok szeretetének ápolására. Ha gyermeke figyelmét felhívja a különböző szín és forma-gazdagságra, meg tudja velük ismertetni Istent, aki mindazon gyönyörű dolgot teremtette, amelyek a gyermekeket magukhoz vonzzák és gyönyörködtetik. A gyermek gondolkozását így Istenhez vezetheti és fiatal szívében felkeltheti mennyei Atyánk iránti szeretetet, aki ekkora jóssággal van irántuk. A szülők összefüggésbe hozhatják Istent a teremtett műveivel. A 8-10 éves gyermekek egyedüli iskolai „tanterme” a szabad levegő legyen nyíló virágok között a természet gyönyörű tájain. Egyedüli „iskoláskönyvük” pedig a természet kincsei. {FE 21.2}

A természet kellemes, vonzó környezetében tanult leckék maradandó nyomot hagynak lelkükben. Ahhoz, hogy a gyermekek egészségesek, vidámak, életerősek legyenek, hogy jól kifejlődjék izomzatuk és agyuk, sokat kell a szabad levegőn tartózkodniuk, jól kialakított foglalkoztatási és játék idejük legyen. Akiket iskolában tartanak könyvekhez kötve, nem lehet egészséges a szervezetük. Ha a szervezet nem kap a sok tanulóval arányos, megfelelő testmozgást, akkor inkább az agy vérellátására összpontosít és a vérkeringés felborul. Az agyba túl sok, a vétagokhoz túl kevés vér jut el. Korlátozzuk a tanulást bizonyos órákra, majd pedig az idő egy részét fizikai munkával töltsék. Ha étkezésük, öltözködésük és alvásuk az egészség törvényeivel összhangba kerül,

akkor testi-lelki egészségük feláldozása nélkül kaphatnak megfelelő oktatást. {FE 21.3}

Az emberi faj testi egészségének romlása

A Teremtés könyve elég világosan szól az ember társas és egyéni életéről és mégsem említ olyat, hogy gyermekek vakon, süketen, nyomorékon, torz testtel, vagy gyenge elmével születtek volna. Egyetlen példa sincs arra, hogy csecsemő-, gyermek- vagy ifjúkorban természetes halállal haltak volna meg. Nincs hír arról, hogy férfiak és nők betegségben haltak volna meg. A Teremtés könyvében ilyen gyászjelentések olvashatók: „És lőn Ádám egész életének ideje kilencszázharminc esztendő és meghalt.” „És lőn Séth egész életének ideje kilencszáztizenkét esztendő és meghalt.” Másokról a feljegyzések pedig így szólnak: „...jó vénségben, öregén és betelve az élettel halt meg...” (1Móz 25:8). Oly ritkán halt meg fiúgyermek az apja halála előtt, hogy az ilyen eseményt érdemes volt feljegyezni: „Meghalt pedig Hárán, az ő atyjának, Thárénak szemei előtt...” (1Móz 11:28) {FE 22.1}

Isten olyan életerővel ruházta fel az embert, hogy ellene tudott állni a romlott szokásai következtében felhalmozódó, általa előidézett betegségeknek és hatezer éve még mindig élete van. E tény önmagában elegendő bizonyíték számunkra, hogy Isten a teremtéskor milyen erővel és energiával ruházta fel az embert. Több, mint kétezer évnyi bűn és testi szenvedély gyakorlása kellett ahhoz, hogy az emberi faj súlyosabb mértékben tapasztalja meg a testi betegségeket. Ha Isten Ádámot a teremtéskor nem ruházta volna fel hússzor nagyobb életerővel, mint amivel ma az emberek rendelkeznek, akkor emberi fajunk a jelenlegi, természeti törvényeket sértő szokásaival már kihalt volna. Krisztus első eljövetele idején fajunk egészsége már annyira megromlott, hogy az akkor élő generációra betegségek sokasága nehezedett bajok áradatát és leírhatatlan szenvedések súlyát hozva. {FE 22.2}

A világ jelenlegi, nyomorúságos állapotát élém tárták. Ádám bukása óta fajunk folyamatosan romlik. Az Isten képmására teremtett férfiak és nők jelenlegi, szánalmas helyzetének egyes okát megmutatták nekem. Belesajdult a szívem és nyomasztónak éreztem annak a tudatát, milyen sokat kell tenni azért, hogy akár kismértékben is, feltartóztassuk a testi, szellemi és erkölcsi romlást. Isten nem a jelenlegi gyenge állapotúra teremtett az embert. A dolgok jelenlegi állása nem a Gondviselés műve hanem az ember idézte elő. Rossz szokásaink, az egészségünkkel való visszaélés és az Istentől, az emberi lét céljára kapott törvények áthágása idézte ezt elő. Az étvágy területén történő kísértés és bukás által Ádám és Éva első alkalommal hagyta el nemes, szent és boldog állapotát. Ugyanezen kísértés volt az is, melyen keresztül emberi fajunk elgyengült. Megengedtük, hogy az étvágy és testi szenvedélyeink foglalják el énünk trónját, a józan ész és értelmünket uralmuk alá hajtva. {FE 23.1}

A testi törvények áthágása, ezek következménye, amely az emberi szenvedésben nyilvánul meg, oly régóta van velünk, hogy jelenlegi beteges állapotunkra, szenvedéseinkre, gyengeségeinkre és az idő előtt halálra már úgy tekintünk, mint az emberiség kiszabott sorsára. Teremtője kezéből az ember gyönyörű alakban és olyan életerővel született, hogy több, mint ezer évbe telt, mielőtt romlott étvágya, szenvedélyei és a testi törvények általános megsértése érezhetővé vált fajunk állapotán. A korunkhoz közelebb álló elmúlt nemzedékek minden múltó nemzedékkel, már egyre gyorsabban és súlyosabban érezték a gyengeség és a betegség nyomását. Az étvágy és a bűnös kívánságok kielégítése nagymértékben meggyengítette életerőnket. {FE 23.2}

Az ősatyák - Ádámtól Noéig - alig pár kivétellel, csaknem ezer évig éltek. Noé napjaitól fogva az élettartam egyre csökken. Krisztus idejében minden városból, faluból elhozták hozzá a betegeket, hogy gyógyítsa őket, mert ezerféle betegségben szenvedtek. Azóta pedig, az egymás után következő generációkon át, a betegségek száma folyamatosan nő. Az élet törvényeinek folytonos áthágása következtében a halandóság félelmetes mértékben megnőtt. Az ember életének évei annyira megrövidültek, hogy a jelenlegi generáció már abban az életkorban hanyatlik sírba, amelyben a teremtés utáni évezredekben élt generációk kezdtek felelős életet élni. {FE 24.1}

A betegségek szülőről gyermekekre és generációról generációra öröklődtek tovább. Csecsemők nyomorult állapotban vannak szüleik bűnei miatt, amelyek csökkentik életerejüket. A szülők helytelen étkezési, öltözködési szokásai, az élvezethajhász életmód, terhes örökségként marad a gyermekekre. Sok gyermek elmebeteg, nyomorékon, vakon süketen születik és nagyon soknak igen gyenge a szellemi képessége.

Megdöbentő a jelen nemzedékre jellemző elvhűség különös hiánya, amely abban mutatkozik, hogy semmibe veszik az élet és egészség törvényeit. Tudatlanság uralkodik e témát illetően, pedig fény ragyog körülöttük mindenütt. Az emberek többségének fő gondja így hangzik? „Mit egyek? Mit igyak, mibe öltözzek?”. Mindannak ellenére ami elhangzott és amit megírtak, hogyan bánjon az ember a testével, az étvágy számít azon nagy törvénynek, amely általában irányítja a férfiakat és nőket. {FE 24.2}

Az erkölcsi képességek meggyengültek, mivel a férfiak és nők nem hajlandók az egészség törvényeivel összhangban élni és e fontos témát személyes kötelességüké tenni. A szülők örökségül hagyják gyermekeiknek saját romlott szokásaikat. Megdöbentő betegségek rontják meg vérüket, gyengítik gondolkozásukat. Az emberek zöme tudatlanságban marad lényük törvényei felől. A szellemi és erkölcsi képességeik romlása árán enged a falánkságnak és szenvedélyeik kielégítésének és úgy tűnik szívesen vesztegel a természeti törvények megrontásának következményeivel kapcsolatos tudatlanságban. Vérüket megrontó, idegi erejüket romboló lassú mérgekkel elégtik ki megromlott étvágyukat és ennek következtében betegséget és halált hoznak magukra. Barátaik, az ilyen életutak következményét Isten ítéletének nevezik. A mennyet sértik meg az ilyen kijelentésekkel. Felláztak a természet törvényei ellen és egyszerűen elszenveték azt a büntetést, hogy visszaéltek e törvényekkel. Szenvetést és halandóságot látunk mostanság mindenütt, különösen a gyermekek között. Milyen hatalmas az ellentét a mai nemzedék és az első kétezer év során éltek között! {FE 24.3}

A nevelés fontossága a családban

Megkérdeztem, vajon meg lehet-e előzni a szenvedés ilyen áradatát és valamit tenni azért, hogy megmentünk nemzedékünk ifjúságát az őket fenyegető veszélyektől. Azt a választ kaptam, hogy a jelenlegi siralmas állapotok egyik oka, hogy a szülők nem érzik kötelességüknek gyermekeik természeti törvényekkel összhangban történő felnevelését. Az anyák bálványimádó módon szeretik gyermekeiket és étvágyukat kényeztetik, holott tudják, hogy egészségükre káros és ezzel betegséget és boldogtalanságot hoznak rájuk. Ez a „kegyetlen kedvesség” igen jól látható a ma nemzedékében. A gyermekek kívánságait egészségük és önuralmuk rovására elégtik ki, mivel ez pillanatnyilag könnyebb az anyának, mint megtagadni tőlük azt, amit nagy hangon követelnek. {FE 25.1}

Az anyák így aztán olyan „magot” vetnek, amely megnő és gyümölcsöt fog teremni. A gyermekeket nem tanítják meg az étvágyon való uralkodásra és kívánságaik megtagadására. Így válnak önzővé, követelőzővé, engedetlené, hálátlanná és istentelenné. A gyermekeiket így nevelő anyák keserűen fogják aratni az általuk vetett magok termését. Vétkeztek a menny ellen, gyermekeik ellen és Isten felelősségre fogja őket vonni. {FE 25.2}

Ha az elmúlt nemzedékek során a gyermekeket teljesen más terv szerint nevelték volna, akkor a jelenlegi ifjúság nem volna annyira romlott és értéktelen. Azoknak kellett volna vezetni az iskolákat és tanítani, akik értik az élettant, akiket nemcsak az érdekel, hogyan tanítsák meg szaktárgyaikat, hanem azt is tanítják, hogyan őrizték meg egészségüket, hogy a megszerzett ismeretüket a legelőnyösebben használhassák. Az iskolák részeként működni kellene olyan létesítményeknek, ahol különböző fizikai munkákat végezhetnek a diákok, hogy legyen munkájuk és szükséges, iskolán kívüli testmozgási lehetőségük. {FE 26.1}

A test törvényeinek figyelembevételével kell szabályozni a tanulók foglalkoztatását, szórakozását és ezeket úgy kell alkalmazni, hogy a test és lélek minden képességének egészséges állapotát megőrizték. Ekkor gyakorlati tevékenységekhez való ismereteket is tudnának szerezni, miközben elméleti nevelést kapnak. Az iskolába járó gyermekekben fel kell ébreszteni erkölcsi fogékonyságukat, hogy lássák és érezzék át: a társadalom számít rájuk, és a test törvényeivel összhangban kell élniük. Így válhatnak életükkel és jó befolyásukkal, tanítással és példamutatással a társadalom javára és áldására. A fiatalsággal meg kell értetni, hogy mindenki befolyást gyakorol környezetére és a társadalomra azzal, hogy vagy jobba teszi és emeli, vagy lerontja és lealjasítja azt. A fiatalok első tanulmánya az önismeret legyen és az, hogyan tartsák testüket jó egészségben. {FE 26.2}

Sok szülő csaknem egész éven át az iskolában tartja gyermekét. Ezek a gyermekek gépies módon tanulnak és amit tanultak, nem marad meg. Az állandóan iskolában időző diákok közül, úgy tűnik soknak nincs semmi lelki,

szellemi élete. A folytonos tanulás monotonitása elfárasztja gondolkozásukat és a leckéik alig érdekli őket. Sokuknak a könyvekre összpontosítás fájdalmasan nehézé válik. Nincs meg a lelkükben a gondolkodás szeretete és nincs becsvágyuk ismeretszerzésre. Nem nevelik magukat elmélyedésre és oknyomozásra. {FE 26.3}

A gyermekeknek nagy szükségük van helyes nevelésre, hogy hasznos felnőttek legyenek. Azonban minden olyan törekvés, amely a szellemi művelődést emeli az erkölcsi fölé rossz irányban halad. Mind a szülőknek mind a nevelőknek legyen fő gondjuk az, hogyan tanítsák, műveljék, csiszolják és nemesítsék az ifjúságot és a gyermekeket. Kevés az ésszerűen érvelő és következetesen gondolkozó ember azon ok miatt, hogy megtévesztő befolyások gátolják az elme fejlődését. A szülők és tanítók azon feltevése, hogy a folytonos tanulás erősítené az értelmet tévesnek bizonyult, mivel sok esetben éppen az ellentétes hatást váltotta ki. {FE 27.1}

A gyerekek korai nevelési szakaszában sok szülő és tanító nem érti meg annak fontosságát, hogy a legnagyobb figyelmet a testi fejlődésre kell fordítani, hogy biztosítsuk a test és értelem egészséges állapotát. Szokás arra biztatni a gyermekeket, hogy nagyon kicsiny korukban, amikor még anyai törődésre van szükségük, iskolába kezdjenek el járni. Zsenge korú gyermekeket gyakran zsúfolnak be rosszul szellőztetett tantermekbe, ahol aztán helytelen testtartással, rosszul tervezett padokban ülnek és ennek eredményeként egyesek fiatal és gyenge teste eltorzul. {FE 27.2}

A fiatalok hajlamai és szokásai minden valószínűség szerint érett korban is kifejezésre fognak jutni. Egy fiatal fát tetszésünk szerinti alakúra lehet formálni és ha így marad és így növekszik, eltorzult fa lesz belőle és soha nem fog tanúskodni a kezünktől elszenvedett sérülésről és rossz bánásmódról. Évekkel később megpróbálhatjuk e fát kiegyenesíteni, azonban minden erőfeszítésünk hiábavaló lesz. Örökre görbe fa marad. Ugyanez a helyzet a fiatalok gondolkozásával is. Gondosan és szeretettel kell őket is gyermekkorban alakítani. Jó vagy rossz irányba szoktathatjuk őket. Későbbi életükben pedig azt az utat folytatják, amelyre fiatal korukban terelgették őket. Az ifjúkorban kialakított szokások a növekedéssel együtt fognak nőni, erejüknek megfelelően fognak erősödni. Általában ugyanazok maradnak a későbbi életben, csak egyre inkább megerősödnek. {FE 27.3}

Olyan korban élünk, amikor csaknem minden felületes. Alig található szilárdság és jellemerő, mert már a bölcsőtől kezdve felületes a gyermekek szoktatása és nevelése. Jellemük homokra épült ház. Az önmegtagadást és önuralmat nem szőtték bele. Addig kényeztették őket és jártak a kedvükben, míg csak alkalmatlanná nem váltak a gyakorlati életre. Az élvezetek szeretete uralja a gondolkozást. A gyermekeket romlásukra dicsérik és kényeztetik. Úgy kellene őket fegyelmeznünk és nevelnünk, hogy előre számítsanak a kísértésekre és szembe kell nézniük nehézségekkel és veszélyekkel. Tanítsuk meg, hogy legyen önuralmuk és nemes harccal győzzenek a nehézségek felett, valamint arra is, hogy ha nem rohannak szándékosan veszélyekbe, nem sodorják magukat feleslegesen kísértésekbe, ha elkerülik a gonosz befolyásokat és rossz társaságokat és elkerülhetetlenül veszélyes közösségbe kerülnek, akkor lesz elég lelkierejük, hogy kiálljanak a jó mellett, elvhűek maradjanak és Isten ereje által tiszta maradjon jellemük. Ha a fiatalságot helyesen nevelik, Istenbe vetik bizalmukat, akkor erkölcsi erejükkel a legsúlyosabb próbákat is kiállják. {FE 28.1}

Kevés szülő érti csak meg, hogy gyermekeik azzá lettek, amivé az ő példájuk és nevelésük tette őket és hogy ők felelősek azért a jellemért, amit gyermekeik alakítanak ki. Ha a keresztény szülők engedelmeskednének Krisztus akaratának, akkor engednének a mennyei Tanító parancsának: „Keressétek először az Isten országát és annak igazságát és ezek mind megadatnak néktek.” (Mt. 6:26-34). Ha azok, akik Krisztus követőinek vallják magukat ehhez tartanak magukat, akkor nemcsak gyermekeiknek, hanem az egész hitetlen világnak is olyan példát nyújtanának, ami helyesen képviselné a Biblia vallását. {FE 28.2}

Ha a keresztény szülők a mennyei Tanító követelményeivel összhangban élnének, akkor megőriznék az egyszerűséget étkezésükben, öltözködésükben és szorosabb összhangban élnének a természet törvényeivel. Akkor nem szentelnének oly sok időt mesterkelt dolgokra, nem vennének magukra olyan gondokat és terheket, amelyeket Krisztus nem helyezett rájuk, hanem kifejezetten kérte őket, hogy ezeket kerüljék. Ha számukra Isten országa és annak igazsága volna első és mindenek felett való, akkor drága idejükből keveset töltenének felesleges külsőségekkel, miközben gyermekeik gondolkozását teljesen elhanyagolják. Az a drága

idő, amelyet sok szülő gyermekeik mások előtti megjelenésükre való öltöztetésükkel tölt el, jobban, de sokkal jobban hasznosulna, ha a saját elméjüket művelnék, hogy alkalmasakká váljanak a helyes tanításukra és nevelésükre. Nem létfontosságú e szülők üdvösségéhez vagy boldogságukhoz, hogy az Isten által részükre biztosított próbaidőt öltözködéssel, szomszédolással vagy pletykálkodással töltsék el. {FE 29.1}

Sok szülő mondja: annyi dolga van, hogy nincs ideje művelni, fejleszteni önmagát, hogy gyermekét gyakorlati életre nevelje, vagy arra tanítsa, hogyan válhat Krisztus nyájának bárányává. A szülők majd csak akkor értik meg elpazarolt idejük csaknem végtelen értékét, amikor elérkezik a végső elszámolás, amikor minden ember ügyét eldöntik, egész életünk minden tette elének tárul Isten, a Bárány és a szent angyalok jelenlétében. Nagyon sokan fogják akkor megérteni, hogy helytelen útjuk határozta meg gyermekeik sorsát. Nemcsak maguknak mulasztották el megszerezni a helyes szavakat a dicsőség királyától: „Jól van, jó és hű szolgám..., menj be a te Uradnak örömébe” – hanem hallani fogják a gyermekeikre kimondott borzalmas elutasítást is: „távozzatok...(Mt 25:14-30). Ez, örökre el fogja választani a gyermekeiket a menny örömétől és dicsőségétől és Krisztus jelenlététől. Ők maguk is megkapják a kárhozzátó ítéletet: „Távozzatok, ti haszontalan, lusta szolgák. Jézus soha nem mondja azoknak: „Jól van..”, akik ezt nem érdemelték meg hűséges, önmegtagadó és önfeláldozó életükkel, melynek során másokkal jót tettek és Neki dicsőséget nem szereztek. Akik főleg azért élnek, hogy önmaguknak kedvezzenek, ahelyett, hogy másokkal tennének jót, azokat végtelen veszteség fogja érni. {FE 29.2}

Ha a szülőket rá lehetne ébreszteni, hogy milyen félelmetes felelősség nyugszik rajtuk, amikor gyermekeik nevelésének munkáját végzik, akkor több időt szentelnének az imának és kevesebbet a felesleges hivalkodásnak. Akkor elmélkednének, tanulnának, buzgón könyörögnének Istenhez bölcsességért és mennyei segítségért, hogy neveléssel, gyermekeik Isten által jóváhagyott jellemet formálhassanak. Nem azon aggódnának, hogy a gyermekek világi dicséretet és elismerést szerezzenek, hanem Isten által elfogadható szép jellemvonások formálódjanak azokban. {FE 30.1}

Sok tanulásra és mennyei bölcsességért való buzgó imára van szükség annak megismerésére, hogyan kell ifjú lelkekkel foglalkozni, mivel nagyon sok múlik azon, milyen irányba terelik a szülők gyermekeik gondolkozását és akaratát. Gondolkozásuk megfelelő időben és a helyes irányba történő terelése rendkívül fontos munka, mivel örök sorsuk múlhat kritikus percekben hozott döntéseiken. Mennyire fontos tehát, hogy a szülők gondolatai lehetőleg minél szabadabbak legyenek a múltó dolgokkal kapcsolatos gyötrő és fárasztó gondoktól és így nyugodt megfontoltsággal, bölcsen, szeretettel tudjanak gondolkodni, cselekedni és gyermekeik üdvösségét tegyék a legfőbb és legfontosabb szempontnak! Az legyen a szülők fő célkitűzése, hogy drága gyermekeik belső, lelki szépséget érjenek el. A szülők nem engedhetik meg maguknak, hogy látogatók és futó ismeretségek kössék le figyelmüket, ellopják drága idejüket, amely az élet fontos tőkéje és ezzel lehetetlenné tegyék maguknak, hogy naponta abban a türelmes tanításban részesítsék gyermekeiket, amelyre szükségük van formálódó gondolkozásuk helyes irányba történő tereléséhez. {FE 30.2}

Evilági életünk túlságosan rövid ahhoz, hogy hiábavaló és csip-csup dolgokkal, haszontalan látogatásokkal, felesleges hivalkodással, vagy izgalmas szórakozásokkal pazaroljuk. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy elpocsékoljuk az Istentől kapott időt, amit arra adott, hogy mások áldására legyünk és mennyei kincseket gyűjtsünk. Egyáltalán nincs sok időnk kötelességeink teljesítésére. Szánjunk időt saját lelkünk és elménk művelésére is, hogy megfelelően tudjuk végezni saját élethivatásunkat. Ha elhanyagoljuk e fontos kötelességeket és alkalmazkodunk a divatos, világi társadalom szokásaihoz, akkor súlyosan vétünk önmagunk és gyermekeink ellen. {FE 31.1}

Azok az anyák, akiknek ifjú lelkeket kell nevelni és gyermekek jellemét formálni, ne keressék a világ izgalmait boldogságuk és vidámságuk céljából. Fontos élethivatás vár rájuk. Sem ők, sem az övéik nem engedhetik meg maguknak, hogy haszontalanul fecséreljék el idejüket. Az idő Istentől ránk bízott fontos talentumaink egyike, amivel el kell majd számolnunk. Elfecsérelése annyi, mint értelmünk elpocsékolása. Az elme képességei alkalmasak arra, hogy magas szinten műveljék azokat. Az anyáknak kötelességük önmagukat művelni és szívüket tisztán tartani. Használjanak ki minden elérhető eszközt szellemi-lelki fejlődésükre, hogy alkalmasakká váljanak gyermekeik gondolkozásának jobbá tételére. Akik szeretnek társaságba járni, elég gyorsan nyugtalanra fognak válni, hacsak nem járnak el látogatóba vagy nem fogadnak látogatókat. Az ilyen emberekben nincs meg a körülményekhez való alkalmazkodás képessége. Számukra az otthon fontos, szent

kötelességei közönségesnek és unalmasnak látszanak. Nem szeretik az önvizsgálatot és az önfegyelmet. Lelkük a világi élet változatos, izgalmas eseményeit éhezi. Elhanyagolják gyermekeiket hajlamaik kielégítése érdekében. A feljegyzéseket készítő angyalok a nevük mellé ezt írják: „Haszontalan szolgál”. Isten azt akarja, hogy elménket hasznosítsuk és jó dolgokat érvünk el ebben az életben. {FE 31.2}

Ha a szülők éreznék, hogy Isten által rájuk ruházott szent kötelességük gyermekeiket hasznos életre nevelni, ha fiaik és leányaik lelkének templomát az örök élet számára díszítenék, akkor hatalmas, és jó irányba történő változásokat látnánk társadalmunkban. Akkor nem tanúsítanának akkora közönyt a gyakorlati istenfélelem iránt, nem volna olyan nehéz felrázni a gyermekek erkölcsi érzékenységét, hogy megértsék Isten irántuk támasztott igényeit. A szülők azonban egyre jobban elhanyagolják gyermekeik hasznos dolgokra való nevelését. Sok szülő megtűri, hogy gyermekei rossz szokásokat vegyenek fel és a saját hajlamaikat kövessék. Elmulasztják, hogy gyermekeik elméjébe vessék, milyen veszélyes ezt megszokni és hogy szükséges elvszerűen és elvhűen élni. {FE 32.1}

A gyermekek gyakran fognak hozzá valamilyen munkához lelkesen, de belezavarodnak, megunják, ezért másba akarnak fogni, valami újba. Így több dologba belevágnak, de feladják, mivel apróbb nehézségekbe ütköznek. Így kapkodnak ide-oda és végül nem fejeznek be semmit. A szülők ne engedjék, hogy a változatosság szeretete uralja gyermekeiket. Ne kösse le őket minden más annyira, hogy ne legyen idejük türelemmel fegyelmezni gyermekeik fejlődő gondolkodását. Néhány bátorító szóval, vagy jó időben nyújtott kis segítséggel átlendíthetik a gyermekeiket az akadályokon és a csüggedésen, amíg el nem érik azt a megelégedést, amit a maguk elé tűzött feladat befejezése nyújt. Ezzel még komolyabb igyekezetre serkentik őket. {FE 32.2}

Sok gyerek, mivel nem részesül néhány bátorító szóban és egy kis segítségben, kedvét veszti és vállalkozását félbehagyva egy másikba kezd. Ezt a szomorú hiányosságot aztán magukkal viszik felnőtt korukra is. Nem viznek sikerre semmit, amibe belefogtak, mert nem tanították meg őket a csüggesztő körülmények közötti kitartásra. Így, sokak egész élete csalódások sorozatává válik, mert ifjúkorukban nem kaptak megfelelő fegyelmezést. A gyermek és ifjúkorban nyert nevelés kihat egész felnőttkori pályafutásukra, és hitéletük is hasonló nyomokat visel majd magán. {FE 32.3}

Iskolások fizikai munkája

A nevelés mai módszerei mellett a fiatalok előtt megnyílik a kísértés ajtaja. Bár többnyire túl sok a tanulnivalójuk, mégis bőven marad idejük a semmittevésre. A felüldülés óráit gyakran meggondolatlan módon töltik el. A rossz szokások ismerete egyiktől a másikra elhat és így ijesztően növekszik a gonoszság. Nagyon sok fiatalember, akiket bár otthon vallásosan neveltek és akik viszonylag ártatlanul és erényesen kerültek iskolába, romlott barátaiktól megromlanak. Ez miatt elvesztik önbecsülésüket és feláldozzák nemes elveiket. Így már felkészültek arra, hogy elinduljanak a lejtőn, mert annyira visszaéltek lelkiismeretükkel, hogy a bűn nem tűnik olyan nagyon súlyosnak. A napjainkban vezetett iskolákban meglévő gonoszságokat talán nagymértékben ki lehetne küszöbölni, ha fizikai munkával kötnék egybe a tanulást. Ugyanezen rossz dolgok vannak meg a felsőbb oktatásban is, csak még súlyosabb mértékben, mert sok fiatal szoktatta magát gonoszságra és így lelkiismeretük érzéketlenné vált. {FE 33.1}

Sok szülő túlbecsüli gyermekei állhatatosságát és jó tulajdonságait. Nem gondolnak bele, hogy gonosz társaság megtévesztő befolyásának lesznek kitéve. A szülők félnek ugyan, amikor lakóhelyüktől távolabbi iskolába küldik gyermekeiket, mégis abba a hitbe ringatják magukat, hogy a gyermekek addig jó példát láttak maguk előtt és jó vallásos nevelésben részesültek, ezért majd a felsőbb iskolában is elvhűek maradnak. Sok szülőnek halvány fogalma sincs, milyen mértékű a szabadosság ezekben a tanulmányi intézményekben. Sok esetben a szülők keményen dolgoztak és sokat nélkülöztek azért a drága célért, hogy gyermekeik befejezzék iskoláikat. Minden igyekezetük után sokaknak az a szomorú sors jut, hogy pusztító szokásokkal és megrongált szervezettel kapják vissza gyermekeiket. Gyakran még tiszteletlenek, hálátlanok és istentelenek is szüleik iránt. A gyermekeiktől ilyen rossz bánásmódban részesülő szülők azon keseregnek, hogy miért is küldték el őket maguktól, hogy ki legyenek téve a kísértéseknek, majd pedig testi-szellemi és erkölcsi roncsként kerüljenek haza. Csalódott reményekkel és megtört szívvel látják, hogy gyermekeik, akikhez nagy reménységet fűztek, a bűnös úton járnak és nyomorúságosan tengetik életüket. {FE 33.2}

Akadnak azonban szilárd, elvű ifjak, akik teljesítik szüleik és tanítóik elvárásait. Tiszta lelkiismerettel végzik el tanulmányi éveiket. Jó egészségben, káros hatástól mentesen, szeplőtelen erkölccsel térnek haza. Kevés ilyen van azonban. {FE 34.1}

Vannak olyan diákok, akik egész lényüket a tanulásnak szentelik és arra összpontosítják gondolataikat, hogy kiműveltek legyenek. Megdolgoztatják elméjüket, testi erejüket azonban semmire sem használják. Túlerőltetik agyukat, de izmaik elgyengülnek a használat hiánya miatt. Amikor diplomát szereznek, szemmel látható, hogy egészségük rovására szereztek meg képesítésüket. Évről-évre éjjel-nappal tanultak, folyamatosan túlerőltették agyukat és nem vették eléggé igénybe izmaikat. A tudás megszerzéséért áldoztak fel mindent és korán sírba jutnak. {FE 34.2}

Fiatal nők is gyakran a tanulásra adják magukat annak rovására, hogy elhanyagolják a könyvek ismereténél fontosabb gyakorlati élethez nélkülözhetetlen dolgok megtanulását. Miután befejezték iskoláikat, egész életükre gyakran betegesek lesznek. Elhanyagolták egészségüket, mivel túl sokat voltak négy fal között, az Istentől kapott tiszta levegő és napfény nélkül. Tanulmányaikból jó egészségben térhetek volna vissza, ha háztartási munkával és szabad levegőn való mozgással kapcsolták volna össze tanulmányaikat. {FE 34.3}

Az egészséges értékes kincs. A legbecsesebb tulajdon, amivel halandók rendelkezhetnek. Igen sokba kerül a gazdagság, a tisztesség vagy a műveltség, ha a jó egészség elvesztése az ára. Ezek közül egyik sem biztosítja a boldogságot, ha nincs egészség. Borzasztó bűn, ha visszaélünk az Istentől kapott egészségünkkel. Minden, a testünk ellen elkövetett visszaélés az életet gyengíti, veszteséget okoz, még akkor is, ha bármilyen sok képzettséget szereztünk. {FE 35.1}

Sok jómódú szülő mellékesnek tartja, hogy ránevelje gyermekeit az élet gyakorlati kötelességeire is, ne csak elméleti ismeretekre. Feleslegesnek tartják, hogy gyermekeik szellemi és erkölcsi élete javáért és jövőbeli hasznavehetőségükért alaposan megismertessék velük a hasznos munkát. Pedig tartoznak ezzel a gyermekeiknek, mert ha netalán balszerencse érné őket, akkor is nemes függetlenséggel tudnának helytállni, mivel tudják, hogyan kell kezüket használni. Ha adott az egészségük, mint alaptőke, akkor nem lehetnek szegények, még akkor sem, ha semmi vagyonuk sincs. Sokan, akik fiatal korukban jómódban éltek, elveszthetik az összes gazdagságukat és ott maradhatnak reájuk utalt szüleikkel és testvéreikkel. Mennyire fontos lesz akkor, hogy a fizikai munkához is hozzászoktatták őket és így felkészültek bármilyen szükséghelyzetre. A gazdagság valóban átok, ha tulajdonosa eltűri, hogy fiai és leányai előtt megakadályozza a hasznos munka ismeretének megszerzését, hogy ők bármikor felkészültek legyenek a gyakorlati életre. {FE 35.2}

Akik nem kényszerülnek fizikai munkával keresni a kenyerüket, gyakran nem végeznek elég testmozgást egészségük megóvása érdekében. Ifjú férfiak, mivel nem köti le gondolataikat és kezüket a hasznos munka, bűnös szokásokat vesznek fel és gyakran az történik, amitől a legjobban kellene félni: az utca neveli őket, áruházak körül lebzselnek, dohányoznak, isznak és kártyáznak. {FE 35.3}

Fiatal nők pedig azzal mentik ki magukat a tevékeny munka alól, hogy gyenge az egészségük és inkább novellákat olvasnak. Pedig a gyengeségük sak tétlenségük eredménye. Nem veszik igénybe Istentől kapott izmaikat. Úgy gondolhatják, hogy nem elég erősek a házimunkához és inkább kötögetnek és hímeznek, hogy megőrizzék arcuk és kezük halványságát, miközben gondterhelt anyjuk keményen dolgozik, hogy kimossa és kivasalja ruháikat. Ezek a nők nem keresztények, hiszen megszegik az ötödik parancsolatot. Nem tisztelik szüleiket. Azonban nagyobb részét az anya hibája ez. Elkényeztetette lányait és kimentette őket az alól, hogy viseljék a háztartás rájuk eső kötelességeit, amíg a házimunka a lányok számára visszataszítóvá nem vált és most már a könnyű semmittevést szeretik és élvezik. Esznek, alszanak, regényeket olvasnak, divatról fecsegnek – haszontalan az életük. {FE 35.4}

Sok esetben áldás a nincstelenség, mert gátat vet annak, hogy semmittevés rontsa meg a fiatalokat és a gyermekeket. Használni és kellőképpen fejleszteni kell a testi erőt is, nemcsak a szellemi műveltséget. A szülők elsődleges és folyamatos gondja az legyen, hogy gyermekeik erős szervezettel rendelkezzenek, hogy aztán egészséges férfiakká és nőkké nőjenek fel. Kellő testmozgás nélkül azonban ez lehetetlen. Saját testi egészségük és erkölcsi jólétük érdekében tanítsuk meg gyermekeinket dolgozni, még ha nincs is erre

feltétlenül anyagi értelemben szükség. Ha azt akarjuk, hogy ártatlan és erényes legyen a jellemük, akkor vessük alá őket a rendszeres fizikai munka fegyelmező erejének, amely megmozgatja az összes izmukat. A gyermekek számára legegészségesebb öröm, amit valaha is élveztek, ha hasznosnak érzik magukat és önmegtagadással másoknak segíthetnek. Miért fosztaná meg magát és gyermekeit a jómódú ember ettől a hatalmas áldástól? {FE 36.1}

Szülők! A tétlenség a legsúlyosabb átok, ami valaha is érte a fiatalokat. Ne hagyjátok, hogy sokáig ágyban maradjanak és átaludják az értékes órákat, amelyeket Isten biztosít nekik, hogy a lehető legjobban használják és amelyekkel el kell majd számolniuk. Az anya súlyos kárt tesz lányaiban, ha maga viseli a terheket, amiket meg kellene osztani velük jelen és jövőbeli javuk érdekében. Az út, amelyen sok szülő jár, amikor megengedi gyermekeiknek a lustaságot és megtűri szerelmes történetek olvasását, alkalmatlanná teszi gyermekeit a valós életre. A polyva-irodalom olvasása a legsúlyosabb rossz, amelybe fiatalok belemerülhetnek. A regények és szerelmes történetek olvasóiból sohasem lesz derék, gyakorlatias anya. Légvárak építői lesznek csupán, akik valótlán, képzeletbeli világban élnek, érzelműek lesznek és betegessé válik képzeletük. Mesterkélt életük alkalmatlanná teszi őket bármire is, ami hasznos. Értelmükben kiskorúak maradnak, bár azzal áltathatják magukat: gondolkozásuk és modoruk emelkedett. A fiatal lányok számára a házimunka a lehető leghasznosabb. {FE 36.2}

A fizikai munka nem akadályozza az értelmi fejlődést. Egyáltalán nem így van. A fizikai munkával nyert előnyök megakadályozzák, hogy egyoldalúvá váljunk és hogy túlerőltessük az agyat. A testi munka az izmokra hárul és így tehermentesíti a kifáradt agyat. Sok az olyan kedvetlen, hasznavehetetlen lány, aki méltóságán alulnak tartja, hogy fizikai munkát végezzen. Jellemük mégis nagyon kiismerhető ahhoz, hogy megtévesszenek értelmes embereket valódi értéktelenségüket illetően. Tetszelegnek, vihognak és mindig mesterkéltnek. Olyanok, mintha ki sem tudnák ejteni rendesen a szavakat, hanem selypítéssel, raccsolással beszélnek. Ezek lennének talán az igazán művelt nők? Pedig nem született bolondok, hanem csak ilyenné váltak a nevelés által. Nem kell ahhoz törékenynek, tehetetlennek, túlságosan kiöltözöttnek, kényeskedőnek lenni, hogy valaki művelt nő legyen, hanem ép test kell az ép lélekhez. A jó egészség és a szükséges háztartási feladatok gyakorlatias ismerete sohasem gátolja a jó értelem kifejlődését. Mindkettő fontos a művelt nő számára. {FE 37.1}

Ahhoz, hogy a férfiak és nők jól kiegyensúlyozott gondolkozással rendelkezzenek, életre kell hívniuk agyuk összes képességét. A világ tele van egyoldalú férfiakkal és nőkkel, akik azért váltak ilyenné, mert képességeiknek csak egyik csoportját művelték, míg a többi elsatnyult a tétlenségtől. A legtöbb fiatal nevelése csődnek tekinthető. Egyrészt túlzásba viszik a tanulást másrészt elhanyagolják a gyakorlati élet dolgait. Férfiak és nők anélkül válnak szülőkké, hogy fontolóra vennék felelősségüket gyermekeik pedig még lejjebb csúsznak az emberi gyengeségekben, mint ők maguk. Az emberi faj így züllik le gyors ütemben. Iskoláinkban, ahogyan most vezetik azokat, a folytonos szellemi erőfeszítés, alkalmatlanná teszi a fiatalokat a gyakorlati életre. Az emberi elme állandó foglalkozást igényel. Ha ez nem a helyes irányba történik, akkor a helytelen irányban lesz tevékeny. A gondolkozás egyensúlyának megőrzése céljából kapcsoljuk össze iskoláinkban a fizikai munkát és a tanulást. {FE 37.2}

A letűnt nemzedékeknek kellett volna gondoskodni a szélesebb körű nevelésről. Az iskolához kapcsolódva lennie kellett volna mezőgazdasági és ipari létesítményeknek is. A házimunkák számára tanítót kellene fogadnunk. Naponta fordítsák az idő bizonyos részét fizikai munkára, hogy egyformán vegyék igénybe a testi és szellemi képességeket. Ha az itt felvázolt elgondolás szerint alapítottak volna iskolákat, akkor ma nem volna oly sok egyoldalú gondolkozású ember. {FE 38.1}

Isten gyönyörű kertet készített Ádámnak és Évának. Mindenről gondoskodott, amire szükségük volt. Teleültette a kertet mindenféle gyümölcsfával. Bőséges kézzel körülvette őket ajándékaival. A hasznos és gyönyörű fák, az őket körülvevő, önmaguktól növekvő, nagy gazdagságban fejlődő virágok nem a múlandóságra voltak teremtve. Ádám és Éva igazán gazdagok voltak. Övék volt az egész Éden. Ádám úr volt a gyönyörű birodalmában. Senki sem vonhatja kétségbe a tényt, hogy valóban gazdagok voltak. Isten azonban tudta, hogy Ádám nem lehet boldog, ha nincsen elfoglaltsága. Ezért kapott tennivalót. Gondoznia kellett a kertet. {FE 38.2}

Ha romlott korunkban férfiak és nők tetemes földi kincsekkel rendelkeznek, amelyet az Édenkert szépségéhez

és az Ádámnak adott fejedelmi gazdagsághoz képest csekélynek mondhatunk, úgy érzik, nem kell dolgozniuk és gyermekeiket is arra nevelik, hogy lenézzék a kétkezi munkát. Az ilyen gazdag szülők szavukkal és példájukkal arra nevelik gyermekeiket, hogy pénz teszi az embert úrrá és előkelő nővé. A mi elgondolásunk szerint azonban, a nemesi származást az értelem és erkölcsi érték adja. Isten nem a ruházatot tartja nagyra. Péter apostol Isten Lelke által ilyen figyelmeztetést adott: „Ékességük ne legyen külső, hajuknak fonogatásából és aranyak felrakásából vagy öltözékek felvevéséből való, hanem a szívnek elrejtett embere, a szelíd és csendes lélek romolhatatlanságával, ami igen becses az Isten előtt.” (1Pt.3:3-4). A szelíd és csendes lelket Isten nagyobbra tartja, mint a világi megtiszteltetést vagy kincseket. {FE 38.3}

Az Úr egy gazdag emberrel szemlélteti, mennyire tartja a világi gazdagokat, akik földi tulajdonuk miatt kevélyen emelik magasra fejüket. Ez az ember lebontotta csúreit és nagyobbakat építtetett, hogy elérjenek javai. Elfeledvén Istent, azt a nagy hibát követte el, hogy nem ismerte el, honnan származik minden vagyona. Nem küldött hálaimát nagylelkű jóttevőjének. Önelégülten mondta: „Én lelkem, sok javaid vannak sok esztendőre eltéve, tedd magad kényelembe, egyél, igyál, gyönyörködjél.” A Mester, aki azért bízta rá a földi gazdagságot, hogy azt embertársai áldására és alkotója dicsőségére fordítsa, méltán haragudott meg hálátlanságáért. Így szólt hát hozzá: „Bolond, ez éjjel elkérik a lelkedet, amiket pedig készítettél, kiéi lesznek? Így van dolga annak, aki kincset takar magának és nem az Istenben gazdag.” (Lk 12:16-21) Ebből is láthatjuk, hogy a végtelen Isten hogyan értékeli az embert. A tekintélyes vagyon, vagy bármekkora gazdagság sem vívja ki Isten tetszését. Mindezek a javak és áldások Tőle származnak, hogy megvizsgálják, próbára tegyék és fejlesszék az ember jellemét. {FE 39.1}

Az embereknek határtalan lehet a gazdagságuk, de ha nem gazdagodnak Istenben, ha nem viselik szívükön, hogy mennyei kincset, isteni bölcsességet gyűjtsenek maguknak, akkor Teremtőjük esztelennek, bolondnak minősíti őket és mi is hagyjuk őket abban, ahol Isten hagyja őket. A munka áldás. Fizikai munka végzése nélkül lehetetlen egészségnek örvendezni. Igénybe kell venni minden képességet, hogy azok kellően kifejlődjenek és jól kiegyensúlyozott gondolkozásuk legyen a férfiaknak és nőknek. Ha a fiataloknak alapos nevelést adnának a munka különböző területén is, ha nemcsak tudományos dolgokra, hanem dolgozni is megtanítanák őket, akkor sokkal előnyösebb lenne számukra a nevelésük. {FE 39.2}

Az agyra nehezedő szüntelen igénybevétel, miközben az izmokat tétlenül hagyjuk, gyengíti az idegeket és a diákokban csaknem ellenállhatatlan vágyat ébreszt a változatosságra és az izgalmas szórakozásokra. Amikor aztán a napi néhány órás bezártságuk után kiszabadulnak, akkor csaknem megvadulnak. Sok fiatal sohasem kapott otthoni fegyelmest. Magukra hagyták, hogy kövessék hajlamaikat és azt gondolják, hogy a több órás tanulás kényszere súlyosan megterheli őket. Miután a tanulás végeztével semmi dolguk sincs, Sátán a változatosság kedvéért szórakozásokat és gonoszságokat sugall. Ezek erkölcsileg romboló hatással vannak a többi diákra is. Akiknek a vallásos nevelés előnye jutott otthon és nem ismerik a társadalom bűnös életét, gyakran azokkal barátkoznak leginkább, akiknek alantasabb a gondolkozásuk és akiknek kevesebb lelki műveltség és vallásos nevelés jutott. Veszély fenyegeti őket, amikor ilyenek társaságába kerülnek és az ilyen nem éppen felemelő légkör hatására ők is oda süllyedhetnek, mint társaik. Sok-sok diáknak öröme, ha szabadidejükben kirúghatnak a hámból. Sokat, akik ártatlanul és tisztán jöttek el otthonról az iskolába, iskolástársaik megronthatnak. {FE 40.1}

Kikíváncozott belőlem a kérdés: Szükségszerű az ifjúság minden értékét feláldozni azért, hogy iskolai képesítést szerezzenek? Ha lettek volna az iskoláinkhoz tartozó mezőgazdasági és ipari létesítményeink és rátermett tanítókat alkalmaztak volna, hogy neveljék az ifjúságot a tanulás és a munka különféle területeire, hogy a nap egy adott részét szellemi fejlődésre, másik részét pedig kétkezi munkára szánják, akkor ma már nemesebb lelkű fiatalok csoportja lépne a tettek mezejére, hogy jó hatást gyakoroljanak és formálják a társadalmat. Sok fiatal, aki ilyen iskolákban szerezne oklevelet, szilárd jellemmel lépne onnan ki. Volna bennük állhatatosság, lelki erő és bátorság az akadályok legyőzésére és olyan alapelvekkel rendelkeznének, amelyeket káros befolyások, még ha népszerűek is, nem ingatnának meg. Tapasztalt tanítókat kellett volna alkalmaznunk, hogy a lányokat főzni tanítsák. Meg kellett volna tanítani a fiatal lányokat arra is, hogyan készítsék el ruháikat, hogyan szabják ki, javítsák azokat és így ráneveltük volna őket az élet gyakorlati kötelességeire. {FE 40.2}

A fiatal férfiak számára legyenek olyan intézmények, ahol különböző szakmákat tanulhatnak, amelyek izmaikat

és szellemi képességeiket is igénybe veszik. Ha a fiatalok csak egyoldalú nevelésben részesülnek, akkor vajon melyik a fontosabb? A tudományok ismerete az egészségre és az életre gyakorolt összes hátrányával, vagy a gyakorlati élethez szükséges kétféle munka ismerete? A válaszom habozás nélkül: az utóbbi. Ha egyiket el kell hanyagolni, akkor az a könyvekből való tanulás legyen. {FE 41.1}

Nagyon sok fiatal lány úgy megy férjhez és alapít családot, hogy alig van fogalmuk a feleségre és anyára háruló kötelességek gyakorlati ismeretéről. Olvasni azt tudnak, meg zenélni is, de főzni már nem. Nem tudnak jó kenyeret sütni, ami pedig nagyon fontos a család egészségéhez. Nem tudnak szabni, ruhát varrni, mert soha nem tanulták. Mellékesnek tekintik ezeket a dolgokat, ezért a házasságuk során is ugyanúgy másra támaszkodnak ilyen téren, mint saját kisgyermekük. Az élet legszükségesebb kötelességeivel kapcsolatos ilyenfajta menthetetlen tudatlanság az, amely nagyon sok családot boldogtalanná tesz. {FE 41.2}

Az a fajta elképzelés, hogy a munka megalázó az előkelő élethez, ezeket vitt sírba, akik egyébként élhettek volna. Akik csakis kétféle munkát végeznek, gyakran pihenés nélkül túl sokat dolgoznak, amíg a szellemi munkát végzők pedig túlerőltetik az agyukat és nem rendelkeznek azon egészséges életerővel, amit a fizikai munka nyújt. Ha a szellemi munkát végzők bizonyos mértékig osztoznának a kétféle munkás terhében és így megerősítenék izmaikat, akkor kevesebb maradna a fizikai munkát végzőkre, ők pedig idejük egy részét szellemi, erkölcsi művelődésre tudnák fordítani. Az ülő foglalkozást és irodalmi munkát végzők kezdjenek el fizikai munkát végezni, még ha anyagilag nem is szorulnak rá. Legyen nekik elég buzdítás a jó egészségük és így kössék össze a testi és szellemi munkát. {FE 41.3}

Összhangba kellene hoznunk az erkölcsi, szellemi és fizikai területeket, hogy kiegyensúlyozott, jól fejlett, arányos férfiakat és nőket neveljünk. Egyesek erősebb szellemi munkára képesek, mint mások, amíg mások inkább szeretik és élvezik a kétféle munkát. Mindkét csoport törekedjen azt javítani, amelyben hiányosságokat szenved, hogy egész lényük „élő, szent és Istennek kedves áldozatul adják, mint az ő okos tiszteletüket”. (Rm 12:1). Ne szabják cselekedeteiket az előkelő társadalom szokásaihoz és viselkedéséhez. Isten Lelke Pál apostol szájával a következőket mondja: „Ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata”. {FE 42.1}

A gondolkozó emberek elméje túl erőteljesen működik. Az ilyen emberek gyakran pazarlóan használják szellemi képességeiket, mialatt mások legfőbb célja az életben a kétféle munka. Ez utóbbiak nem használják eléggé az agyukat. Csak izmaikat veszik igénybe, mialatt agyukat megfosztják szellemi erejétől. Éppen fordítva van a gondolkozó emberek esetén, akik agyukat dolgoztatják és közben izmaik elhanyagolásával testüket megfosztják erősségétől és életerejétől. Akik megelégszenek azzal, hogy egész életükben fizikai munkát végezzenek, másoknak pedig átengedik, hogy gondolkozzanak helyettük, amíg ők azt teszik, amit mások gondoltak ki helyettük, erős lesz az izomzatuk, de gyenge a szellemi képességük. A jóra való befolyásuk kisebb lesz, mint amilyen lehetne, ha hajlandók volnának eszüket és izmaikat is használni. Az ilyenek könnyebben megbetegszenek, mert a szervezetet az agy elektromos ereje serkenti, hogy álljon ellen a betegségnek. {FE 42.2}

A jó testi erővel megáldott emberek neveljék magukat arra, hogy gondolkozzanak is és ne csak cselekedjenek, és ne úgy függjenek másoktól, hogy azok irányítsák őket. Széles körben elterjedt az a téveszme, hogy a fizikai munka megalázza az embert. Ezért vannak annyira az ifjú emberek azon, hogy olyan képzettséget szerezzenek, amivel tanítók, hivatalnokok, kereskedők, ügyvédek lehetnek, vagy bármi más, amivel nem jár fizikai munka. Fiatal nők a házimunkát alantásnak tartják. Bár a házimunkával járó erőfelfejtés ha nem túl nehéz, egészséges, mégis olyan képzettség megszerzésére törekednek, amellyel tanítók vagy hivatalnokok lehetnek, vagy olyan szakmát tanulnak ki, amely négy fal közé, ülő foglalkozásra korlátozza őket. Elvesztik egészséges arcszínüket, betegség veszi be magát a szervezetbe, mert megfosztják magukat a testmozgástól és általában véve rossz szokásokat vesznek fel. Mindez csupán azért, mert ez a „divat”. Élvezik a kifinomult életet, amely nem más mint gyengeség és romlás. {FE 43.1}

Igaz, bizonyos fokig méltóságul szolgál a fiatal nők számára, hogy nem a házimunkát választják hivatásuknak, mert akik konyhalányokat alkalmaznak, rendszerint úgy bánnak velük, mint szolgálkkal. Munkaadóik gyakran nem tisztelik őket és úgy viselkednek velük, mintha nem lennének méltók, hogy családjuk tagjai legyenek. Nem adják meg nekik azokat a kiváltságokat, melyeket a varrónőknek, gépíróknak vagy zenetanítóknak

megadnak. Pedig nincs fontosabb foglalkozás, mint a házimunka. Értelmet és jártasságot kíván, hogy valaki jól főzzön, étvágygerjesztő, egészséges ételeket tálaljon az asztalra. Aki a gyomorba jutó ételt készíti, hogy abból vér képződjék a szervezet táplálására, az egyik legfontosabb és legkiválóbb helyet foglalja el. A gépíró, a varrónő és a zenetanár állása soha nem ér fel fontosságban a szakácséval. {FE 43.2}

A fentiekben elmondottak arról tesznek bizonyosságot, hogy mit lehetett volna elérni egy helyes nevelési rendszerrel. Az idő most már túl rövid ahhoz, hogy megvalósítsuk, amit az elmúlt nemzedékek során elvégezhetek volna. Sokat tehetünk azonban még ezekben az utolsó napokban is, hogy javítsunk a fiatalok nevelésében meglévő rossz dolgokon. Mivel kevés az időnk, vegyük komolyan a kötelességünket, fáradozzunk lelkiismeretesen, hogy hitünkkel összhangban álló nevelést adhassunk a fiataloknak. Újítoók, jobbítóók vagyunk. Az a vágyunk, hogy gyermekeink a legnagyobb haszonnal tanuljanak. Ehhez pedig olyan foglalkozást kell adnunk nekik, amely fejleszti az izmaikat. Még e késői korszakban is, legyen a fiatalok nevelésének szerves része a mindennapos, rendszeres fizikai munka. Sokat nyerhetünk vele, ha összekötjük az iskolai tevékenységeket a testi munkával. Ha követjük ezt az elgondolást, az iskolások szellemileg frissek, élénk gondolkodásúak lesznek és sokkal több szellemi munkát tudnak majd elvégezni adott idő alatt, mintha csak tanulással töltenék az időt. Végül úgy fejezhetik be az iskolát, hogy szervezetük sem gyengült le. Ezenkívül erősen és bizakodóan ki tudnak tartani bármilyen helyzetben, amelybe Isten gondviselése engedi őket. {FE 44.1}

Mivel rövid az idő, dolgozzunk szorgalmasan és megkettőzött erővel. Lehet, hogy gyermekeink nem fognak egyetemre járni, mégis ismereteket szerezhetnek azokban a fontos ágazatokban, amelyeknek gyakorlati hasznát látják, amelyek gondolkozási kultúrát adnak és igénybe veszik annak képességeit. Nagyon sok fiatal, aki felsőbb oktatásban végzett, nem részesült olyan igazi nevelésben, amelynek gyakorlati hasznát is venné. Névlegesen kaphattak ilyen nevelést, a valóságban nem többek, mint kiművelt fajankók. {FE 44.2}

Sok olyan ifjú akad, akinek Isten elfogadná a szolgálatát, ha fenntartás nélkül neki szentelné magát. Ha hajlandók volnának lelki-szellemi képességeiket Isten szolgálatára használni, amelyekkel most önmagukat és a vagyonszerzést szolgálják, akkor komoly, kitartó eredményes munkássá válnának az Úr szőlőkertjében. Ifjaink közül sokan a Szentírás kutatására fordíthatnák figyelmüket, hogy Isten fel tudja őket használni ügyében. Azonban nem válnak annyira jártassá lelki dolgok ismeretében, mint ideig való dolgokban, így aztán nem végzik Isten munkáját, amit neki tetsző módon tudnának végezni. Kevesen vannak, akik figyelmeztetik a bűnösöket, kevesen, akik embereket nyernek Krisztusnak, pedig soknak kellene lenni. Ifjaink legtöbbször rátermettek világi ügyekben, de nem értelmesek Isten országának dolgaiban. Pedig a mennyei, isteni világra hangolhatnák gondolkodásukat, a világosságban járhatnának, világosságról világosságra és erőről erőre juthatnának, amíg el nem jutnak oda, hogy Krisztushoz fordítsák a bűnösöket, a hitetleneknek és reményvesztetteknek pedig a mennybe vezető fényes ösvény útját mutatnák. Amikor pedig véget ér a háborúság, örömmel köszöntenek őket az Úr örömeiben. {FE 44.3}

Az ifjak ne fogjanak a Szentírás magyarázásába sem próféciák fejtegetésébe, amíg nem jártasak a Biblia fontos igazságaiban, amelyeket másoknak próbálnak átadni. Hiányosságaik lehetnek az általános műveltség terén, azért nem képesek annyi jót tenni, amennyit tehetnének, ha jó iskolázottságuk volna. A tudatlanság nem növeli a Krisztust valló követőinek sem az alázatát sem a lelkiségét. Isten szavának igazságait az értelmes keresztény értékeli a legjobban. Azok tudják a legjobban magasztalni Krisztust, akik értelmes módon szolgálják őt. A művelődés nagyszerű célja az, hogy tegyen alkalmassá úgy használni Istentől kapott képességeinket, hogy a legjobban tudjuk képviselni a Biblia vallását és előmozdítani Isten dicsőségét. {FE 45.1}

Hálával tartozunk a ránk bízott összes képességeinkért annak, aki alkotott minket. Teremtőnk iránti kötelességünk pedig az, hogy műveljük és szaporítsuk a rendelkezésünkre bocsátott talentumokat. A nevelés fegyelmezi a gondolkodást, fejleszti a képességeket, hozzáértő módon igazgatja azokat, hogy Isten dicsősége előbbre vitelében hasznossá válhassunk. Olyan iskolára van szükségünk, ahol az igeszolgálatba lépők elsajátíthatják a nevelésnek legalább az általános ágait és ahol tökéletesebben meg tudják tanulni Isten szavának jelenvaló igazságait is. Iskolánkban ki kell fejtenünk a prófécia magyarázatát. Akiknek valóban olyan jó képességeik vannak, amelyeket Isten elfogad, hogy szőlőjében dolgozzanak, azoknak javára válna néhány hónapos tanulás egy ilyen iskolában. -- Bizonyoságtételek III. 131-160 oldal, 1872 {FE 45.2}

{FE 46}